

Malaysian Journal of Social Sciences and Humanities (MJSSH)

Volume 2, Issue 1, March 2017

e-ISSN : 2504-8562

Journal home page:
www.msocsciences.com

Integrasi Teori-Teori Keusahawanan Ke Arah Pembangunan Keusahawanan Dalam Kalangan Pelajar Di Malaysia

Mohamad Izzuan Mohd Ishar¹, Mohd Khata Jabor¹

¹ Jabatan Pendidikan Teknikal dan Kejuruteraan, Fakulti Pendidikan,
Universiti Teknologi Malaysia, Johor.

Correspondence: Mohamad Izzuan Mohd Ishar (izzuanishar1991@yahoo.com)

Abstrak

Keusahawanan menunjukkan peningkatan populariti di peringkat pendidikan perniagaan, pendidikan kejuruteraan, universiti dan insititusi pendidikan. Kesemua pelajar yang melibatkan diri dalam pendidikan keusahawanan mempunyai potensi untuk membangunkan pengetahuan dan kemahiran keusahawanan mereka. Walau bagaimanapun, majoriti program pendidikan keusahawanan hanya memfokuskan kepada pengeksploitasian peluang yang sedia ada dan mengandaikan bahawa peluang tersebut telah dikenalpasti. Penyelidikan terhadap keusahawanan juga turut memperlihatkan kecekapan yang sering kali diabaikan atau hanya menerima sedikit perhatian semasa pengajaran keusahawanan. Artikel ini dibangunkan bertujuan untuk membantu dalam meningkatkan kefahaman terhadap konsep yang menyokong pembelajaran keusahawanan dan pembangunan kecekapan keusahawanan.

Kata kunci: pendidikan keusahawanan, peluang, pembangunan keusahawanan

Integration of Entrepreneurship Theories Towards Entrepreneurship Development among Students in Malaysia

Abstract

Entrepreneurship showed an increase in the popularity of business education, engineering education, universities and educational institutions. All students who engage in entrepreneurial education has the potential to develop their entrepreneurial skills and knowledge. However, the majority of entrepreneurial education program focused on the exploitation of existing opportunities and assume that these opportunities have been identified. Research on entrepreneurship also shows that efficiency is often ignored or receive little attention while teaching entrepreneurship. This article was developed to assist in improving the understanding of the concept of learning which supports entrepreneurship and the development of entrepreneurial competence.

Keywords: entrepreneurship education, opportunity, entrepreneurship development

Pengenalan

Bidang keusahawanan merupakan satu bidang yang dapat menjana pertumbuhan ekonomi sesebuah negara, mencipta pekerjaan baru, dan menjadi pemangkin kepada perubahan dan perkembangan ekonomi (Shane dan Venkataraman, 2000; Businetz et. al, 2003; Dutta, Li dan Merenda, 2010; Syed Zamberi dan Xavier, 2013). Selain itu, keusahawanan juga berperanan dalam meningkatkan kadar per kapita pengeluaran dan pendapatan; serta mampu memberikan perubahan kepada struktur perniagaan dan masyarakat (Mohani et. al, 2008). Sebagai contoh negara Singapura yang kurang sumber semula jadi tetapi mampu memperoleh pendapatan per kapita sebanyak USD \$ 69,168, berbanding dengan Malaysia yang hanya memperoleh USD \$ 8,440 setahun (2014). Gambaran ini jelas dan penting untuk menyatakan usahawan dan keusahawanan merupakan satu kerjaya dan proses yang mampu menjana keuntungan kepada masyarakat dan negara, terutama melalui perbandingan pencapaian yang diperoleh oleh negara-negara membangun yang lain.

Keusahawanan merupakan komponen penting bagi menjana masyarakat yang kreatif dan berinovasi seperti yang dihasratkan di bawah Pelan Pembangunan Modal Insan. Dutta, Li, dan Merenda (2011) menyatakan keusahawanan bukan sahaja membantu membuka peluang baru, malah mencari peluang yang tidak dapat dikesan dan diraih oleh individu lain dalam satu jangka masa tertentu. Perbincangan literatur yang menggalakkan di dalam negara, termasuk kebangkitan sektor ekonomi secara umum dan wujud peluang persaingan antara negara-negara ASEAN (Bagheri dan Zaidatol, 2013; Syed Zamberi, 2013; Syed Zamberi, Mohd Zahari, dan Buchanan, 2014) telah merangsang kepada kewujudan program keusahawanan oleh Kementerian Pengajian Tinggi pada April 2010 yang bertujuan untuk membantu negara menjadi sebuah negara membangun pada masa hadapan seiring dengan kehendak Malaysia mencapai Wawasan 2020 melalui pengstruktur semula sistem pendidikan. Di Malaysia sahaja, kebanyakan universiti atau institusi pengajian tinggi telah mula memperkenalkan kursus-kursus yang berkaitan dengan keusahawanan atau pengutamaan dalam keusahawanan sejak tahun 1990-an yang bertujuan untuk menyediakan pelajar yang bersedia untuk bekerja sendiri (Syed Zamberi, 2013). Ia juga memainkan peranan yang penting dalam membentuk kecekapan dan hasrat keusahawanan pelajar (Wu dan Wu, 2008; De Pillis dan Reardon, 2007; Fayolle, Gailly dan Lassas-Clere, 2007).

Menurut Shane (2003) dan Fayolle (2013), kelaziman bagi pembelajaran keusahawanan adalah berdasarkan proses mengenal pasti peluang, penilaian dan pengeksploitasian. Namun, kajian yang dilakukan terhadap pendidikan keusahawanan di Malaysia mendapati praktis yang dijalankan adalah tidak berkesan dalam membandingkan antara jangkaan keperluan kemahiran keusahawanan pelajar dengan permintaan kemahiran keusahawanan (Cheng, Chan dan Amir, 2009; Ismail, Abdullah dan Othman, 2010; Ahmad et. al., 2014). Ini kerana pendidikan keusahawanan masih tidak dapat membekalkan pengetahuan dan kemahiran yang diperlukan untuk mengenal pasti dan mewujudkan peluang perniagaan baru dalam pembelajaran di dalam kelas (Saks dan Gaglio, 2002; Neck dan Greene, 2011). Majoriti program pendidikan keusahawanan memfokuskan kepada pengeksploitasian peluang yang sedia ada dan menganggap peluang tersebut telah pon dikenal pasti (Neck dan Greene, 2011). Tambahan lagi, penyelidikan yang dijalankan terhadap kursus keusahawanan oleh Karimi et. al. (2016) menunjukkan kecekapan pelajar adalah sangat rendah dalam mengaplikasi penjana idea dan menerokai peluang perniagaan baru secara kreatif.

Dari sudut keberhasilan pelajar, program pendidikan keusahawanan memainkan peranan yang penting untuk menonjolkan pengukuhkan kesedaran dan keberkesanan keusahawanan dalam diri pelajar (Heinonnen dan Poikkijoki, 2006; Wilson et. al., 2007; Bangheri dan Zaidatol, 2013). Akan tetapi, peranan pendidikan keusahawanan adalah tidak mencukupi dalam membangunkan kemahiran keusahawanan pelajar (Anderson dan Jack, 2008). Permasalahan yang berlaku turut disokong oleh pernyataan Souitaris, Zerbinati dan Al-Laham (2007) yang menyatakan keusahawanan perlu bersifat menyeluruh dan mendalam untuk memperlihatkan keberkesanan. Ini kerana penyelidikan terhadap pendidikan keusahawanan mampu memberi kefahaman dengan lebih mendalam jika mempunyai konsep yang menyokong pembelajaran keusahawanan dan pembangunan dalam kecekapan keusahawanan (Fayolle, 2013).

Selain itu, masih wujud jurang antara apa yang diajar oleh pengajar pendidikan keusahawanan dengan apa yang dipraktikkan oleh mereka yang mempelajari pendidikan ini (Edelman, Manolova dan Brush, 2008). Menurut Littunen dan Virtanen (2006), banyak perkara perlu dilakukan untuk memahami sifat semula jadi hubungan antara pendidikan keusahawanan dengan latihan keusahawanan, terutamanya yang melibatkan aspek tertentu dalam kejayaan usahawan baru. Tidak terdapat sebarang penyelidikan yang meneliti bagaimana untuk menggabungkan program berasaskan latihan (*practice-oriented*) dan pengetahuan teori dalam menghubungkan beberapa komponen dalam sistem pengajaran (Fayolle, 2013). Pendedahan kepada pendidikan keusahawanan akan meningkatkan minat seseorang untuk memulakan perniagaan; ini lebih mudah untuk melihat bahawa usaha mendidik mampu memberi hasil yang positif (Peterman dan Kennedy, 2003; Honig, 2004). Tambahan lagi, Fisher (2012) mencadangkan penggabungan teori *effectuation* (Sarasvathy, 2001) dan *bricolage* (Baker dan Nelson, 2005) dalam mengaitkan kelakuan keusahawanan di peringkat isi kandungan program pendidikan keusahawanan.

Menurut pandangan Fayolle (2013; 697) dalam artikelnya bertajuk "*Personal views on the future of entrepreneurship education*" melalui penyelidikan literatur yang dilakukan ke atas ratusan artikel, beliau berpendapat, penyelidikan ke atas pendidikan keusahawanan kurang mempersoalkan pendekatan, anggapan dan latihan. Artikel ini dibangunkan bertujuan untuk membantu dalam meningkatkan kefahaman terhadap konsep yang menyokong pembelajaran keusahawanan dan pembangunan kecekapan keusahawanan. Artikel ini berusaha untuk memfokuskan kepada teori-teori keusahawanan yang terlibat dalam pembentukan usahawan bagi melahirkan usahawan dalam kalangan pelajar. Di akhir artikel ini, diharapkan dapat membina satu rangka konseptual untuk pembangunan keusahawanan dalam kalangan pelajar yang dijangka dapat memberi panduan kepada kalangan pelajar untuk membina sifat dan nilai keusahawanan; serta menjadi panduan kepada tenaga pengajar untuk menambah baik proses pembelajaran pendidikan keusahawanan mengikut keperluan pelajar.

Kaedah Kajian

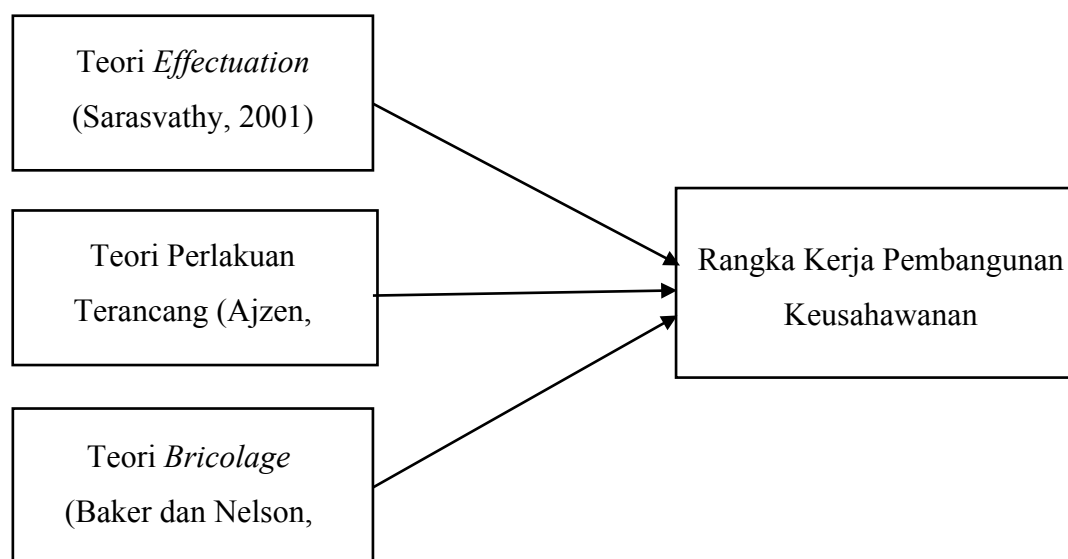
Kajian literatur yang berkaitan telah digunakan untuk kajian ini. Data yang berkaitan telah diperolehi daripada sumber-sumber sekunder seperti e-jurnal, artikel, dokumen, duku dan persidangan sebelum ini yang telah dinilai dan dimuat turun dari enjin carian internet. Beberapa data sekunder berkaitan juga diperolehi daripada perpustakaan universiti, Perpustakaan Sultanah Zanariah (PSZ) dan Perpustakaan Raja Zarith Sofia (PRZS), Universiti Teknologi Malaysia dan enjin carian perpustakaan. Maklumat yang relevan diperolehi setelah membaca dan menganalisis digunakan sebagai panduan untuk membentuk data pada bahagian yang berkaitan.

Teori-Teori Keusahawanan

Kursus keusahawanan telah menjadi pemangkin kepada pembangunan pendidikan keusahawanan di dalam dan di luar negara (Collins, Hannon, dan Smith, 2004; Verblane dan Mets, 2010). Pelajar yang menjalani pendidikan keusahawanan yang khusus semasa pengajian kurikulum pra-graduan atau pasca-graduan mempunyai kebarangkalian yang tinggi untuk memulakan perniagaan baru (Luthje dan Frankes, 2002; Charney dan Libecap, 2000). Menurut Munan-Neill (2001), penyelidikan yang dijalankan mencadangkan bahawa individu yang terdedah kepada kursus dan program keusahawanan mempunyai kecenderungan yang tinggi dan lebih berminat untuk memulakan perniagaan dan kerjaya pada masa yang sama. Oleh itu, adalah tidak mustahil untuk mengajar seseorang itu menjadi usahawan. Usahawan mempunyai kualiti tersendiri yang bergantung kepada beberapa faktor yang mempengaruhi seperti latar belakang dan ciri-ciri personal, pengalaman hidup, serta persekitaran. Kualiti ini tidak dapat dipindahkan dari satu individu ke individu yang lain. Tambahan pula, kajian yang dilakukan menunjukkan pendidikan keusahawanan memainkan peranan yang penting dalam memupuk semangat keusahawanan dalam kalangan graduan (Katz, 2003; Solomon et. al., 2002).

Pendidikan keusahawanan secara tradisonalnya telah didefinisikan secara lebih ringkas sebagai pendidikan yang memberikan kemahiran yang diperlukan untuk menubuhkan perniagaan baru; akan

tetapi, menurut Hytti dan O’Gorman (2004), konteks kemahiran dan penyampaian yang diperlukan telah dipertikaikan. Terdapat pelbagai cara untuk menawarkan pendidikan keusahawanan yang bergantung kepada objektif pendidikan itu. Oleh itu, pelbagai teori dan model pendidikan keusahawanan telah dicipta bagi memenuhi keperluan kemahiran yang diperlukan berdasarkan objektif tertentu, antaranya: Teori Efektuasi (Sarasvathy, 2001), Teori Brikolaj (Baker dan Nelson, 2005) dan Teori Perilaku Terancang (Ajzen, 1991). Tema-tema ini dijangka membantu mengenal pasti ciri-ciri personaliti keusahawanan, memupuk minda keusahawanan dalam kalangan pelajar, dan membantu mengurus cabaran dalam membina dan menjalankan perniagaan baru secara lebih berkesan (Dutta, Li dan Merenda, 2010). Kajian juga mendedahkan bahawa isi kandungan dalam kurikulum terkini tidak memenuhi kehendak dan mempunyai ketidaksepadanan yang jelas dengan jangkaan pelajar (Mohd Nor, Fakhrol dan Mohamed, 2015). Oleh itu, penyelidik akan menggunakan teori-teori yang berkaitan ini untuk membentuk satu rangka kerja yang membantu membangunkan keusahawanan dalam kalangan pelajar dengan lebih ringkas dan dapat memenuhi keperluan pelajar seiring dengan kehendak ekonomi dan pasaran tempatan.

Rajah 1.1 Teori-Teori Yang Terlibat Dalam Pembinaan Rangka Kerja Pembangunan Keusahawanan Kulinari

Fayolle (2013) berpendapat penggunaan teori *effectuation* (Sarasvathy, 2001) dan teori *bricolage* (Baker dan Nelson, 2005) mampu membantu dalam menambah kefahaman dalam konsep pembelajaran keusahawanan dan pembangunan kecekapan dalam kemahiran keusahawanan kerana teori-teori ini menawarkan alternatif terhadap pandangan bagaimana usahawan berfikir, membuat keputusan dan bertindak seperti usahawan. Selain itu, penyelidik turut mengaitkan teori Perlakuan Terancang (*Planned Behaviour*: Ajzen, 1991) seperti **Rajah 1.1**, yang bertujuan untuk memastikan proses mencipta perniagaan baru dianggap sebagai satu perlakuan yang wajar yang mempunyai hubungan antara niat dan juga tindakan yang sebenar. Penyelidikan ini dijalankan bagi membina rangka konseptual pembangunan keusahawanan kursus kulinari melalui penilaian kesediaan keusahawanan kulinari.

a) Teori Perlakuan Terancang (Theory of planned behavior by Ajzen, 1991)

Teori perlakuan terancang yang dibangunkan oleh Ajzen (1991) merupakan sambungan dari teori Tindakan Bersebab (*Reasoned Action*) daripada Ajzen dan Fishbein (1980); Ajzen dan Fishbein (1975) yang perlu direka kerana limitasi dalam model asal yang berkaitan dengan tingkah laku terhadap individu yang mempunyai kawalan kemahuan yang tidak lengkap. Seperti dalam teori asal, faktor utama di dalam teori perlakuan terancang ini ialah niat individu untuk melaksanakan tingkah laku yang diberikan. Menurut Ajzen (1991), niat diandaikan untuk menggambarkan faktor motivasi yang mempengaruhi perlakuan; ia merujuk kepada bagaimana individu mempunyai kesanggupan yang

tinggi untuk mencuba, bagaimana individu berusaha untuk mengerah perancangannya, yang bertujuan untuk menghasilkan tingkah laku. Walau bagaimanapun, niat tingkah laku tersebut hanya boleh terbentuk dalam perlakuan jika perlakuan tersebut disoal di bawah kawalan kemahuan. Sebagai tambahan, sesetengah perilaku berjaya memenuhi keperluan dengan baik, di mana kebanyakan hasilnya bergantung sekurang-kurangnya kepada beberapa perkara yang bukan pemangkin (*non-motivational*) sebagai ketersediaan syarat kepada peluang dan sumber: seperti masa, duit, kemahiran, kerjasama dan lain-lain.

Teori perlakuan terancang (*Theory of planned behavior*) bertindak membezakan antara tiga jenis kepercayaan iaitu: (1) tingkah laku, (2) normatif, dan (3) kawalan; dan antara pembinaan tingkah laku, norma subjektif dan gambaran kawalan tingkah laku. Teori ini menyediakan rangka kerja konseptual yang berguna untuk berhadapan dengan kerumitan tingkah laku manusia yang pada akhirnya akan menentukan niat dan tindakan individu tersebut. Matlamat sebenar teori ini adalah untuk menerangkan tingkah laku manusia, dan bukan meramalnya. Ajzen (1991) menyatakan bahawa tingkah laku manusia amat penting dalam menentukan fungsi maklumat, kepercayaan dan juga perkaitan yang boleh dikaitkan dengan tingkah laku itu. Oleh itu, ia sepatutnya boleh diintegrasikan dengan kesemua kepercayaan yang diberikan terhadap tingkah laku tersebut bagi mendapatkan gambaran keseluruhan tindakan yang dilakukan. Dari sudut pandangan umum, teori perlakuan terancang ini boleh diaplikasikan kepada bidang-bidang tertentu. Dengan sebab itu, penyelidik menggunakan teori ini untuk membentuk rangka konseptual pembangunan keusahawanan yang akan berkait dengan hasrat dan tingkah laku seseorang dalam mencapai sasaran. Teori perlakuan terancang akan menjadi titik permulaan dalam pembentukan rangka kerja ini kerana setiap tindakan akan didahulukan dengan niat dan tingkah laku individu.

b) Teori Efektuasi (Theory of Effectuation by Sarasvathy, 2001)

Teori *effectuation* (kemudian dikenali sebagai efektuasi) yang dibangunkan oleh Sarasvathy (2001). Menurut Sarasvathy, proses efektuasi ialah mengambil satu set kaedah yang diberikan dan menumpukan kepada pemilihan kesan-kesan yang mungkin akan dicipta daripada set kaedah tersebut. Model efektuasi melibatkan operasi yang bersekutu dalam setiap elemen yang diberikan, dengan satu atau lebih set elemen. Secara ringkas, model efektuasi melibatkan proses *one-to-many*. Pelbagai faktor terlibat dalam membuat keputusan yang melibatkan efektuasi, antaranya, (1) satu set kaedah yang diberikan (yang biasanya terdiri daripada ciri-ciri yang kurang berubah-ubah atau keadaan pembuat keputusan); (2) satu set kesan dan kemungkinan daripada pengendalian aspirasi yang umum (selalunya dijana melalui proses keputusan); (3) kekangan ke atas (dan peluang kepada) kesan yang mungkin terlibat (biasanya terhasil daripada kaedah yang terhad, dan juga persekitaran dan sifat luar jangkaannya); dan (4) kriteria untuk memilih dalam kesan-kesan yang terlibat (selalunya tahap kerugian yang terkawal telah ditetapkan atau risiko yang boleh diterima yang melibatkan kaedah yang diberikan).

Adalah menjadi satu keperluan untuk menerangkan terlebih dahulu bahawa proses efektuasi di dalam teori ini menggambarkan sebagai “lebih baik” atau “lebih cekap” daripada proses menyebabkan (*causation*) untuk menghasilkan sesuatu. Setiap proses mempunyai kelebihan dan kekurangan berdasarkan situasi yang ingin diselesaikan. Menurut Sarasvathy (2001) proses menyebabkan (*causation*) ialah proses di mana mengambil suatu kesan yang diberikan dan fokus terhadap memilih cara-cara melaksanakan kesan tersebut. Manakala, bagi proses efektuasi ialah menganbil cara-cara yang diberikan dan fokus terhadap memilih kesan yang akan terhasil daripada cara-cara yang terpilih. Bagi pembinaan rangka kerja konseptual pembangunan keusahawanan ini, penyelidik mengutamakan proses efektuasi kerana kehidupan manusia dipenuhi dengan perkara yang di luar jangkaan yang tidak mudah dianalisa dan diramal, tetapi hanya boleh dicapai dan dieksploitasi; dan proses efektuasi antara kerap dan lebih berguna bagi memahami dan berhadapan dengan situasi ini (Sarasvathy, 2001). Proses ini bersifat lebih umum dan menyeluruh. Proses ini juga merupakan tindakan yang berdasarkan keadaan sedia ada (*actor dependent*) yang sangat baik dalam mengeksploitasi perkara di luar jangkaan.

Terdapat empat prinsip yang menjadi teras kepada pembentukan teori efektuasi. Prinsip yang pertama ialah kerugian yang perpatutan berbanding pulangan yang diharapkan. Melalui efektuasi, kerugian

yang berpatutan dapat ditentukan terlebih dahulu dan dapat memfokuskan kepada menguji seberapa banyak strategi dengan keterbatasan cara yang diberikan. Usahawan efektuasi lebih menyukai pilihan yang dapat mewujudkan lebih banyak peluang (kepentingan jangka panjang) daripada pilihan yang mendatangkan keuntungan (kepentingan jangka pendek). Seterusnya prinsip kedua ialah analisa kerjasama yang strategik berbanding persaingan. Efektuasi menekankan tindakan kerjasama yang strategik dan pra-kerjasama bersama dengan pihak-pihak berkepentingan dalam usaha untuk mengurangkan dan/atau mengelakkan ketidakpastian yang menghasilkan halangan dalam perniagaan. Prinsip ketiga ialah mengeksploitasi pengetahuan di luar jangkaan berbanding mengeksploitasi pengetahuan yang sedia ada. Dalam proses efektuasi, adalah lebih baik untuk mengeksploitasi kekangan yang timbul tanpa di duga dari semasa ke semasa. Prinsip yang terakhir ialah mengawal masa depan yang sukar diramal berbanding mengawal sesuatu yang tidak menentu. Ini kerana efektuasi memfokuskan kepada aspek yang boleh dikawal dari masa depan yang sukar diramal. Secara logiknya penggunaan proses efektuasi ini adalah untuk mengukur tahap yang boleh dikawal pada masa depan tanpa perlu meramal.

c) Teori Brikolaj (*Theory of Bricolage by Baker and Nelson, 2005*)

Teori *bricolage* (kemudian disebut sebagai brikolaj) pula dibangunkan oleh Baker dan Nelson (2005) untuk berhujah tentang penyelidikan Penrose (1959) di mana Penrose hanya memfokuskan kepada kejayaan pertumbuhan syarikat yang ditubuh tanpa memberi model yang munasabah terhadap bagaimana syarikat tersebut mampu dibina dengan persekitaran sumber yang unik dan aneh. Baker dan Nelson (2005) mendefinisikan brikolaj sebagai melakukan sesuatu dengan menggunakan gabungan daripada sumber-sumber yang dimiliki untuk permasalahan dan peluang yang baru. Terdapat tiga elemen yang menggambarkan brikolaj yang disenaraikan oleh Levi-Strauss (1967) dalam Baker dan Nelson (2005): (1) sumber yang dimiliki, (2) menggabungkan semula sumber-sumber untuk tujuan yang baru, dan (3) melakukan sesuatu.

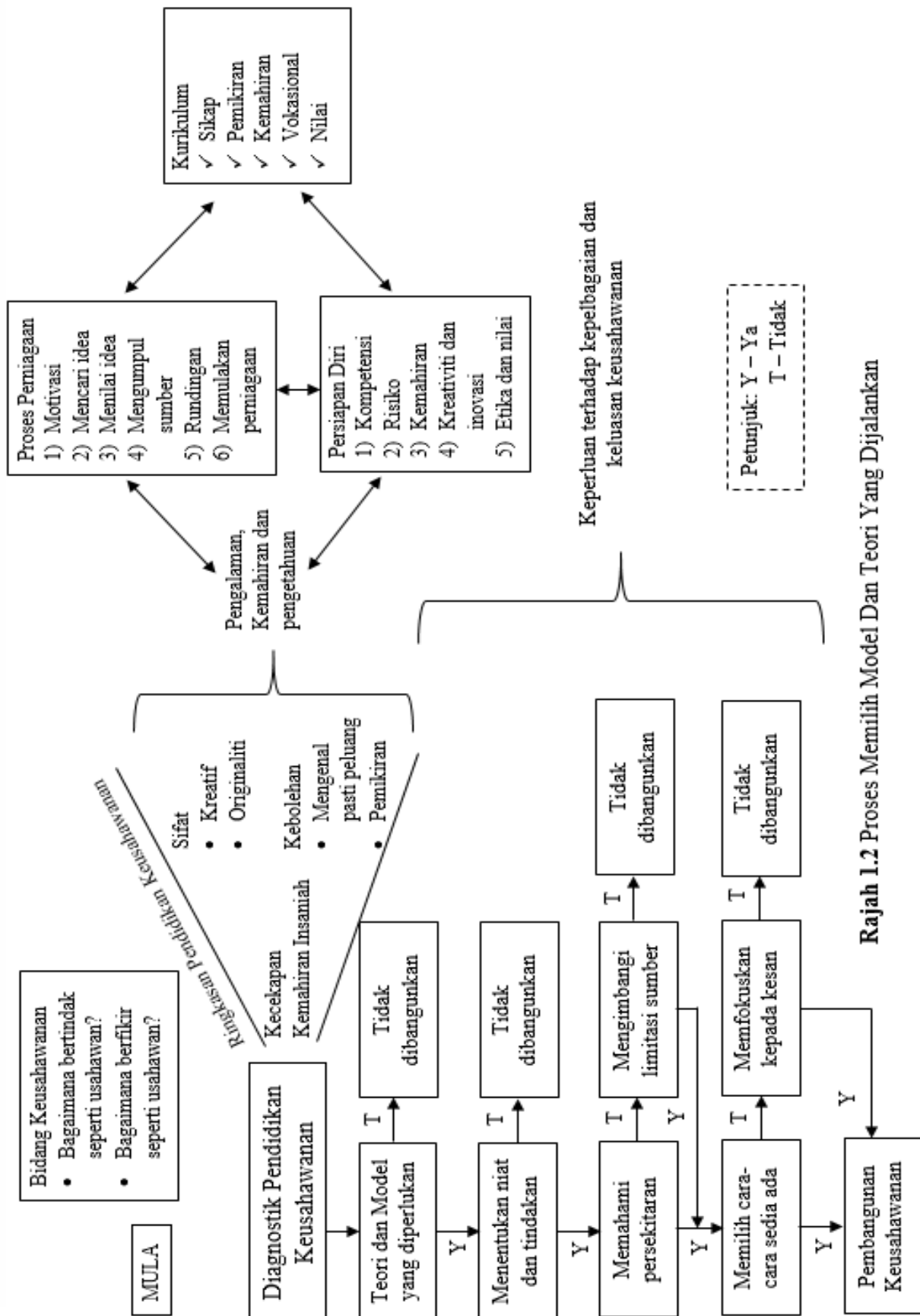
Adalah sukar bagi seseorang usahawan untuk mencipta sesuatu daripada sesuatu yang tiada atau tidak wujud. Walau bagaimanapun, penggunaan sumber sedia ada mampu menyelesaikan kekangan ini tanpa perlu melibatkan hutang atau pengeluaran dana (Pollock, Porac, dan Wade, 2004). Teori brikolaj (Baker dan Nelson, 2005) mencadangkan satu proses model keusahawanan brikolaj untuk memahami bagaimana organisasi menghasilkan persekitaran sumber yang aneh seperti yang dinyatakan oleh Penrose (1959) di mana Penrose menyatakan persekitaran sumber organisasi memberikan kelainan dan pengetahuan yang berguna kepada usahawan untuk mencipta satu nilai daripada persekitaran yang lemah dan kosong. Walaupun, beliau mencadangkan organisasi akan menjumpai pelbagai nilai dalam sumber yang sama, tetapi beliau gagal untuk menyediakan satu model bagaimana untuk melengkapkan proses tersebut. Hasil ini telah mendorong kepada pembentukan teori brikolaj ini yang menerangkan bahawa persekitaran sumber amat penting terhadap pengetahuan yang melibatkan sumbangan keusahawanan terhadap proses organisasi. Brikolaj merupakan penggerak kepada persekitaran sumber yang aneh yang terjadi di dalam organisasi dan penting dalam mengimbangi kecenderungan organisasi terhadap batasan yang terjadi tanpa mengujinya.

Di dalam penyelidikan ini, penyelidik menggunakan teori brikolaj ini untuk membentuk pengetahuan usahawan menggunakan sumber yang ada disekelilingnya dalam proses membangunkan keusahawanan. Baker dan Nelson (2005) menyatakan corak terhadap penciptaan atau pengujian, dan pengimbangan terhadap limitasi mampu membentuk hubungan antara brikolaj dan pertumbuhan organisasi. Hal ini menunjukkan kepentingan terhadap kefahaman usahawan apabila proses keusahawanan menghadapi kekangan sumber. Walau bagaimanapun, usahawan perlu berwaspada dalam penggunaan brikolaj yang terlalu ekstrim sehinggakan amalan yang dilakukan mewujudkan satu batasan yang akan mengehadkan pertumbuhan perniagaan. Akan tetapi, dengan melakukan brikolaj dengan perkadaran yang setimpal atau sementara, kegagalan pertama dan mencipta batasan persekitaran sumber akan membantu pertumbuhan perniagaan. Ini kerana dengan penggunaan sumber yang sedia ada dengan lebih cermat dan terancang akan membantu usahawan untuk lebih bersifat kreatif dan inovatif dalam mencari peluang perniagaan tanpa perlu meletakkan risiko yang tinggi dan tidak dapat mengenal pasti kesan dari tindakan tersebut.

d) Rasionalisasi Pemilihan Teori Keusahawanan

Pembangunan keusahawanan bertindak dalam menghasilkan graduan yang mempunyai ciri-ciri keusahawanan dan melahirkan seorang usahawan. Pendidikan keusahawanan menjadi tunjang utama kepada proses pembangunan keusahawanan terbahagi kepada dua faktor iaitu sifat dan kebolehan. Melalui sifat, tumpuan diberikan kepada kerativiti dan originaliti individu. Manakala, menerusi kebolehan, tumpuan terarah kepada pengenalpastian peluang dan pemikiran. Kedua-dua faktor ini akan membentuk pengalaman, kemahiran dan pengetahuan yang membantu dalam peningkatan kecekapan dan mengasah kemahiran insaniah usahawan. Sebelum itu, terdapat beberapa peringkat proses keusahawanan yang perlu dijalankan oleh usahawan bersama-sama dengan persiapan diri untuk menyediakan diri mereka sebelum memulakan dan menjalankan perniagaan dan memberikan kefahaman terhadap perniagaan. Aktiviti ini dijalankan melalui aktiviti kurikulum, di mana pelajar atau sebagai bakal usahawan setelah bergraduasi boleh mempelajari aspek teori tentang pembentukan perusahaan baru dan aspek pratikal dalam aktiviti keusahawanan melalui projek dan perniagaan kecil. Akan tetapi, masalah yang timbul menerusi kaedah ini ialah pendidikan keusahawanan terlalu teoritikal dan tidak cukup pendedahan pratikal.

Melalui kaedah yang lain, penyelidik berusaha membentuk rangka kerja konseptual bagi pelajar membangunkan keusahawanan mereka berdasarkan tahap kefahaman mereka sendiri untuk sentiasa berfikir mencari peluang dan membentuk idea yang lebih kreatif dan inovatif. Selain itu, bidang keusahawanan juga mempengaruhi pendidikan keusahawanan dengan mengetengahkan bagaimana untuk bertindak dan berfikir seperti usahawan. Walau bagaimanapun, melalui diagnostik yang dijalankan terhadap penyelidikan literatur pendidikan keusahawanan, pelbagai masalah timbul bagi memastikan keusahawanan dibangunkan dalam kalangan pelajar yang memperlihatkan satu keperluan terhadap pelbagaian dan keluasan keusahawanan. Terdapat tiga teori utama yang digunakan dalam membentuk rangka kerja konseptual ini iaitu: (1) teori perlakuan terancang yang berguna untuk menentukan niat dan tindakan individu; (2) teori efektivasi pula mengambil cara-cara yang sedia ada dan fokus terhadap memilih kesan yang akan terhasil daripada cara-cara yang dipilih; dan (3) teori brikolaj digunakan untuk memahami bagaimana organisasi menghasilkan persekitaran sumber yang aneh dalam mengimbangi kecenderungan organisasi terhadap limitasi yang terjadi tanpa menguji. Rajah 1.2 menunjukkan proses memilih model dan teori yang dijalankan oleh penyelidik.

Rajah 1.2 Proses Memilih Model Dan Teori Yang Dijalankan

Kesimpulan

Kesimpulannya, disebabkan oleh kelemahan pembangunan keusahawanan yang telah dikenal pasti dalam menerusi pendidikan keusahawanan, model rangka kerja baru perlu dirancang untuk menambah baik keberkesanan proses memupuk dan memotivasikan pelajar tentang aktiviti keusahawanan. Langkah-langkah ini lebih berkesan dari sudut menyampaikan maklumat yang lebih tepat kepada populasi yang lebih besar dalam jangka masa yang singkat (Cheng, Chan dan Amir, 2009). Selain itu, menurut Mohd Nor, Fakhrul dan Mohamed (2015), pengajaran keusahawanan pada masa kini adalah menerusi kaedah konvensional di mana pelajar didedahkan dengan teori dan falsafah; manakala bagi aspek praktikal telah didedahkan pada kadar yang minima. Pembentukan pemikiran usahawan yang kreatif dan inovatif tidak hanya bergantung kepada penerangan teori semata-mata, dan hasilnya, pelajar sukar untuk mencontohi dan memahami sesuatu pengalaman untuk menjadi usahawan. Oleh itu, penumpuan terhadap penggunaan teori yang lebih menjurus kepada permasalahan adalah lebih baik daripada penggunaan teori atau model yang lebih umum bagi membentuk satu rangka kerja keusahawanan, terutama sasaran pembangunan keusahawanan yang telah dikenal pasti iaitu pelajar institusi pengajian tinggi dalam usaha melahirkan usahawan muda.

Rujukan

- Shane, S. & Venkataraman, S. (2000). The Promise of Entrepreneurship as a Field of Research. *The Academy of Management Review*, 25(1): 217-226.
- Businetz, L.W., West III, G.P., Sheperd, D., Nelson, T., Chandler, G.N., & Zacharakis, A. (2003). Entrepreneurship Research in Emergence: Past Trends and Future Directions. *Journal of Management*, 29(3): 285-308.
- Dutta, D.K., Li, J., & Merenda, M. (2011). Fostering Entrepreneurship: Impact of Specialization and Diversity in Education. *International Entrepreneurship Management Journal*, 7(2011): 163-179.
- Syed Zamberi, A. & Xavier, S.R. (2012). Entrepreneurial Environments and Growth: Evidence from Malaysia GEM Data. *Journal of Chinese Entrepreneurship*, 4(1): 50-69.
- Mohani Abdul, Kamarulzaman Ismail, Zainal Abidin Mohamed & Abdul Jumaat Mahajar (2008). *Pembudayaan Keusahawanan*. Prentice Hall. Petaling Jaya: Selangor.
- Bagheri, A. & Zaidatol, A.L.P. (2013). *Role of University Entrepreneurship Programs in Developing Students' Entrepreneurial Leadership Competencies: Perspectives from Malaysian Undergraduate Students*. *Journal of Education for Business*, 88: 51-61.
- Syed Zamberi, A. (2013). *The Need for Inclusion of Entrepreneurship Education in Malaysia Lower and Higher Learning Institutions*. *Education + Training*, 55(2): 191-203.
- Syed Zamberi, A., Mohd Zahari, I. & Buchanan, F.R. (2014). *Examining the Entrepreneurship Curriculum in Malaysian Polytechnics*. *The International Journal of Management Education*, 12(2014): 397-406.
- Wu, S. & Wu, L. (2008). *The Impact of Higher Education on Entrepreneurial Intentions of University Students in China*. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 15(4): 752-774.
- De Pillis, E. & Reardon, K.K. (2007). *The Influence of Personality Traits and Persuasive Messages on Entrepreneurial Intention: A Cross-cultural Comparison*. *Carreer Development International*, 12(4): 382-396.
- Fayolle, A., Gailly, B., & Lassas-Clerc, N. (2006). *Assessing the Impact of Entrepreneurship Education Programmes: A New Methodology*. *Journal of European Industrial Training*, 30(9): 701-720.
- Fayolle, A. (2013). Personal Views on the Future on Entrepreneurship Education. *Entrepreneurship & Regional Development*, 25(7-8): 692-701.
- Cheng, M. Y., Chan, W. S., & Amir, M. (2009). The effectiveness of entrepreneurship education in Malaysia. *Education+ Training*, 51(7): 555-566.
- Karimi, S., Biemans, H.J.A., Lans, T., Chizari, M., & Mulder, M. (2016). The Impact of Entrepreneurship Education: A Study of Iranian Students' Entrepreneurial Intentions and Opportunity Identification. *Journal of Small Business Management*, 54(1): 187-209.
- Heinonen, J. & Poikkijoki, S.A. (2006). An Entrepreneurial-directed Approach to Entrepreneurship Education: Mission Impossible? *Journal of Management Development*, 25(1): 80-94.

- Sarasvathy, S.D. (2001). Causation and Effectuation: Toward a Theoretical Shift from Economic Inevitability to Entrepreneurial Contingency. *The Academy of Management Review*, 26(2): 243-263.
- Baker, T. & Nelson, R.E. (2005). Creating Something from Nothing: Resource Construction through Entrepreneurial Bricolage. *Administrative Science Quarterly*, 50(3): 329-366.
- Fuchs, K. & Werner, A., & Wallau, F. (2008). *Entrepreneurship Education in Germany and Sweden: What Role do Different School Systems Play?* *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 15(2): 365-381.
- Kuratko, D.F. (2007). *Entrepreneurial Leadership in the 21st Century*. *Journal of Leadership and Organizational Studies*, 13(4): 1-11.
- Collins, L., Hannon, P.D., and Smith, A. (2004). Enacting Entrepreneurial Intent: The Gaps between Student Needs and Higher Education Capability. *Education + Training*, 46(8/9): 454-463.
- Luthje, C. & Franke, N. (2002). Fostering Entrepreneurship through University Education and Training: Lessons from Massachusetts Institute of Technology. 2nd Annual Conference on: Innovative Research in Management, May 9-11, 2012. Stockholm, Sweden.
- Charney, A. & Libecap, G.D. (2000). *Insight: A Kauffman Research Series*. Kauffman Center for Entrepreneurial Leadership. Kansas City, Missouri.
- Hytti, U. & O’Gorman, C. (2004). What is “Enterprise Education”? An Analysis of the Objectives and Methods of Enterprise Education Programmes in Four European Countries. *Education + Training*, 46(1): 11-23.
- Ajzen, I. (1991). The Theory of Planned Behaviour. *Organizational Behaviour and Human Decision Process*, 50(2): 179-211
- Varblane, U. & Mets, T. (2010). Entrepreneurship Education in Higher Education Institutions (HEIs) of Post-Communist European Countries. *Journal of Enterprising Communities: People and Place in The Global Economy*, 4(3): 204-219.
- Mohd Nor Hakim, Y., Fakhrul Anwar, Z. & Mohamed Dahlan, I. (2015). Entrepreneurship Education in Malaysia’s Public Institution of Higher Learning- Review of Current Practices.